

2021

Inwoners- en ondernemersonderzoek

Gemeente Het Hogeland

Dataverzamelingsperiode: 13 oktober – 31 oktober 2021

gemeente
Het Hogeland

Gemeente Het Hogeland

Alexandra Das
Simone Klein

Onderzoekdoen.nl

Jelmer Baken MSc
Maud Groot Beumer MSc
Jesper Pollmann MSc

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p. 3
2. Overzicht opvallendste resultaten	p. 5
3. Respondenten	p. 8
4. Situatie	p. 14
5. Redenen	p. 21
6. Zorgen	p. 25
7. De eerste stap	p. 28
8. Energiecoöperatie	p. 33
9. Slotvragen	p. 34

Bijlagen

Bijlage A: Overzicht aantal respondenten per gebiedsdeel en woonplaats

Bijlage B: Toelichtingen bij *Algemene vragen*

Bijlage C: Toelichtingen bij *Situatie*

Bijlage D: Toelichtingen bij *Redenen*

Bijlage E: Toelichtingen bij *Zorgen*

Bijlage F: Toelichtingen bij *De eerste stap*

Bijlage G: Toelichtingen bij *Energiecoöperatie*

Bijlage H: Toelichtingen bij *Slotvragen*

Alle geclusterde open antwoorden van de respondenten worden getoond in Bijlage 1, alle volledige open antwoorden van de respondenten in Bijlage 2.

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente Het Hogeland heeft Onderzoekdoen.nl een inwoners- en ondernemersonderzoek uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen hoe inwoners en ondernemers binnen de gemeente tegenover het verduurzamen en aardgasvrij maken van hun huis en/of bedrijfsgebouw staan. De online vragenlijst die aan de inwoners en ondernemers is voorgelegd bestaat uit de volgende zeven thema's:

- Algemene vragen
- Situatie
- Redenen
- Zorgen
- De eerste stap
- Energiecoöperatie
- Slotvragen

Afhankelijk van eerder gegeven antwoorden worden bepaalde vragen wel of juist niet voorgelegd aan de respondent. Op deze manier beantwoordt de respondent alleen de vragen die op hem of haar van toepassing zijn. In de volgende hoofdstukken wordt het steeds aangegeven wanneer een vraag niet aan alle respondenten voorgelegd is.

Op een groot deel van de vragen konden respondenten meerdere antwoorden selecteren. Het gevolg hiervan is dat het aantal antwoorden op deze vragen groter is dan het aantal respondenten. Bij deze vragen wordt onder de vraag eerst het aantal respondenten gegeven, waarna tussen haakjes het aantal gegeven antwoorden wordt getoond.

Daarnaast konden respondenten bij een groot aantal meerkeuzevragen de optie 'Anders, namelijk:' kiezen. Tot slot zijn er ook enkele open vragen aan de respondenten gesteld. Alle geclusterde open antwoorden van de respondenten worden getoond in *Bijlage 1*, alle volledige open antwoorden van de respondenten in *Bijlage 2*.

Dataverzameling

De dataverzamelingsperiode liep van 13 oktober tot en met 31 oktober 2021. Potentiële respondenten zijn op verschillende manieren benaderd:

- **Brieven.** Aan 1569 inwoners/ondernemers van de gemeente Het Hogeland is een brief verstuurd met daarin uitleg over en de link naar de online vragenlijst. Van deze 1569 brieven zijn er 84 (5%) niet aangekomen aangezien de huisnummertoevoeging ontbrak bij de adressering. Van de 1485 inwoners/ondernemers die een brief hebben ontvangen, hebben 162 (11%) via de link in de brief de vragenlijst ingevuld.
- **Gemeentepagina.** Op de gemeentepagina is een oproep gedaan om de vragenlijst in te vullen. Op deze pagina werd verwezen naar de online vragenlijst.

- **Sociale media.** Op sociale media is een oproep gedaan om de vragenlijst in te vullen. Op Facebook zijn betaalde advertenties ingezet. Op deze sociale media werd verwezen naar de online vragenlijst.
- **Website.** Op de website van de gemeente is een bericht geplaatst met uitleg over en de link naar de online vragenlijst.
- **Persbericht.** In verschillende lokale (online) kranten is het persbericht over de online vragenlijst, inclusief link, verschenen.
- **Papieren vragenlijst.** Op aanvraag kon men een papieren versie van de vragenlijst toegestuurd krijgen. Vier mensen maakten hier gebruik van. Zij ontvingen de papieren vragenlijst en werden geacht deze ingevuld terug te sturen. Drie van deze vier respondenten vulden niet alle verplichte vragen in, de antwoorden die zij wel hebben gegeven zijn wel meegenomen in de analyse.

Onder de deelnemers die de vragenlijst volledig hebben ingevuld, worden tien houten serveerplanken met Hogelandster kaasjes verloot.

Respondenten

Alleen inwoners die de vragenlijst minstens tot en met de vraag ‘*Heeft u al eerder gehoord over de overstap naar het wonen zonder aardgas (aardgasvrij wonen)?*’ (Thema ‘Algemene vragen’) hebben ingevuld, of ondernemers die minstens tot en met de vraag ‘*Op welke manier verwarmt u uw bedrijfsgebouw nu?*’ (Thema ‘Uw situatie’) hebben ingevuld, worden meegenomen in de analyses. Respondenten die hebben aangegeven niet in de gemeente Het Hogeland te wonen dan wel te ondernemen, zijn uit de vragenlijst geleid en worden dus niet meegenomen in de analyses.

2. Overzicht opvallendste resultaten

Respondenten

- + 1355 respondenten zijn ver genoeg gekomen om meegenomen te worden in de analyses. 1202 hiervan hebben de vragenlijst volledig ingevuld (89%). Dit aantal is groot genoeg om betrouwbare uitspraken te doen over de uitkomsten van het onderzoek.
- 89% van de respondenten geeft aan inwoner te zijn van de gemeente Het Hogeland, 11% is zowel inwoner als ondernemer. 0,1% is geen inwoner, maar wel ondernemer.
- 12% van de inwoners heeft nog niet eerder gehoord over de overstap naar aardgasvrij wonen. In grote woonplaatsen hebben inwoners iets vaker nog niet eerder over de overstap gehoord (14%) dan in kleine woonplaatsen (9%). Slechts 3% van alle respondenten woont al aardgasvrij.

Situatie

- Veruit het grootste deel van de inwoners verwarmt zijn/haar huis momenteel met (onder andere) een cv-ketel (93%). Bij de ondernemers met een bedrijfsgebouw is dit percentage veel lager (58%), maar nog steeds de meest gebruikte manier.
- + De meeste respondenten, zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw, gebruiken groene energie: respectievelijk 61% en 50%. Grijs energie wordt door ongeveer een derde (respectievelijk 34% en 29%) van de respondenten gebruikt. Inwoners van kleine woonplaatsen gebruiken iets vaker (62%) groene energie dan inwoners van grote woonplaatsen (58%).
- Zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw noemen voornamelijk het plaatsen van zonnepanelen (respectievelijk 65% en 48%) en het verbeteren van de isolatie (respectievelijk 57% en 38%) als de maatregelen die ze het vaakst hebben genomen of van plan zijn te nemen in de komende vijf jaar. In kleine woonplaatsen wordt het verbeteren van de isolatie relatief vaak (61%) genoemd ten opzichte van in grote woonplaatsen (52%). In het zuiden wordt ten opzichte van het noorden iets vaker het plaatsen van zonnepanelen (respectievelijk 68% en 63%), het gebruiken van groene energie (respectievelijk 36% en 31%) en het koken op inductie (respectievelijk 49% en 45%) genoemd.

- Zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw geven aan relatief weinig te weten van de mogelijkheden om hun woning of bedrijfsgebouw aardgasvrij te maken (respectievelijk 2,76/5 en 2,88/5). In grote woonplaatsen (2,71/5) en in het zuiden (2,72/5) is deze kennis nog iets lager.
- Slechts vier op de tien respondenten (40%) is bekend met het energieloket.

Redenen

- Zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw noemen het besparen op de energierekening als belangrijkste reden om aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van het huis/bedrijfsgebouw (respectievelijk 73% en 67%). Ze noemen echter ook vaak de zorgen om het milieu (respectievelijk 53% en 39%) en het bijdragen aan een betere wereld (respectievelijk 38% en 33%). Voor inwoners van kleine woonplaatsen is het bijdragen aan een betere wereld belangrijker (40%) dan voor inwoners van grote woonplaatsen (34%). In het zuiden wordt de zorg om het milieu vaker (58%) genoemd dan in het noorden (51%), waar juist vaker de waardestijging van het huis wordt genoemd dan in het zuiden (respectievelijk 23% en 17%).
- Zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw geven aan dat 'niet financieel haalbaar' de belangrijkste reden is of zou zijn om hun huis/bedrijfsgebouw niet aardgasvrij te maken: respectievelijk 56% en 31%. Inwoners uit kleine woonplaatsen geven dit iets vaker aan (58%) dan inwoners uit grote woonplaatsen (54%). In het zuiden vindt men het vaker (23%) 'te veel gedoe' dan in het noorden (17%) en weet men vaker niet waar te beginnen dan in het noorden (respectievelijk 25% en 20%).

Zorgen

- In overeenstemming met de belangrijkste reden ('niet financieel haalbaar') maken respondenten (zowel inwoners als ondernemers met een bedrijfsgebouw) zich het meest zorgen over de kosten van de overstap naar aardgasvrij wonen/werken: respectievelijk 69% en 44%. Opvallend is dat inwoners van kleine woonplaatsen zich zowel meer zorgen maken over de kosten dan inwoners van grote woonplaatsen (72% om 66%), als over of de oplossing wel echt goed is voor het milieu (19% om 15%).

De eerste stap

- In overeenstemming met de belangrijkste reden en zorg (de financiën) noemen inwoners relatief vaak dat er bij het aardgasvrij maken van huizen/bedrijfsgebouwen vooral gelet moet worden op dat de kosten niet erg hoog zullen zijn (71%). Voor ondernemers met een bedrijfsgebouw geldt dit minder, al is dit nog steeds het meest genoemde punt (55%).
- Respondenten vinden dat er bij het aardgasvrij maken van dorpen en wijken voornamelijk daar begonnen moet worden waar grote stappen gezet kunnen worden voor weinig geld (60%) en waar huizen slecht geïsoleerd zijn (60%). Dit geldt nog meer voor inwoners in het zuiden (65%) dan in het noorden (60%). Inwoners uit kleine woonplaatsen vinden iets vaker dat er begonnen moet worden waar mensen met relatief lage inkomens wonen (41%) dan inwoners van grote woonplaatsen (37%).

Energiecoöperatie

- 63% van de inwoners weet niet of er een energiecoöperatie is in zijn of haar dorp. Wat dit betreft is er een opvallend groot verschil tussen grote woonplaatsen, waar maar liefst 76% dit niet weet, en kleine woonplaatsen, waar 'slechts' 54% dit niet weet. Ook tussen inwoners in het noorden (87% 'weet ik niet') en het zuiden (46% 'weet ik niet') zit een groot verschil.

Slotvragen

- De belangrijkste vraag die respondenten hebben is wie alles moet betalen en op welke manier. Zie voor een geclusterd overzicht van deze antwoorden *Bijlage 1H*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2H*.

3. Respondenten

1355

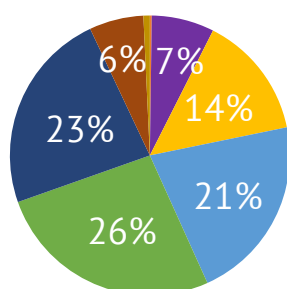
respondenten ver genoeg gekomen om mee te nemen in de analyses

1202

hiervan hebben de vragenlijst volledig afgerond

Leeftijd

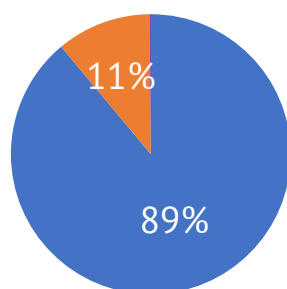

0%	Jonger dan 18 jaar*
<1%	18 tot en met 24 jaar
7%	25 tot en met 34 jaar
14%	35 tot en met 44 jaar
21%	45 tot en met 54 jaar
26%	55 tot en met 64 jaar
23%	65 tot en met 74 jaar
6%	75 jaar of ouder
1%	Zeg ik liever niet

O.b.v. 1355 respondenten

*Respondenten die jonger dan 18 jaar zijn hadden alleen aan het onderzoek mogen deelnemen wanneer ze toestemming van hun ouder(s)/verzorger(s) hadden. Geen enkele respondent gaf aan jonger dan 18 jaar te zijn.

Categorie

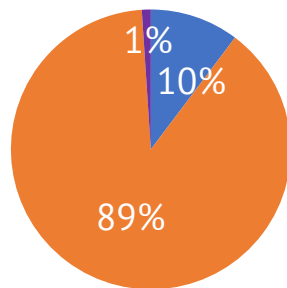

89%	Ik ben inwoner van Het Hogeland.
11%	Ik ben zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland.
<1%	Ik ben geen inwoner van, maar wel ondernemer binnen Het Hogeland.

O.b.v. 1355 respondenten

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die aangaven 'inwoner van Het Hogeland' of 'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland' te zijn.

Ik woon in een...

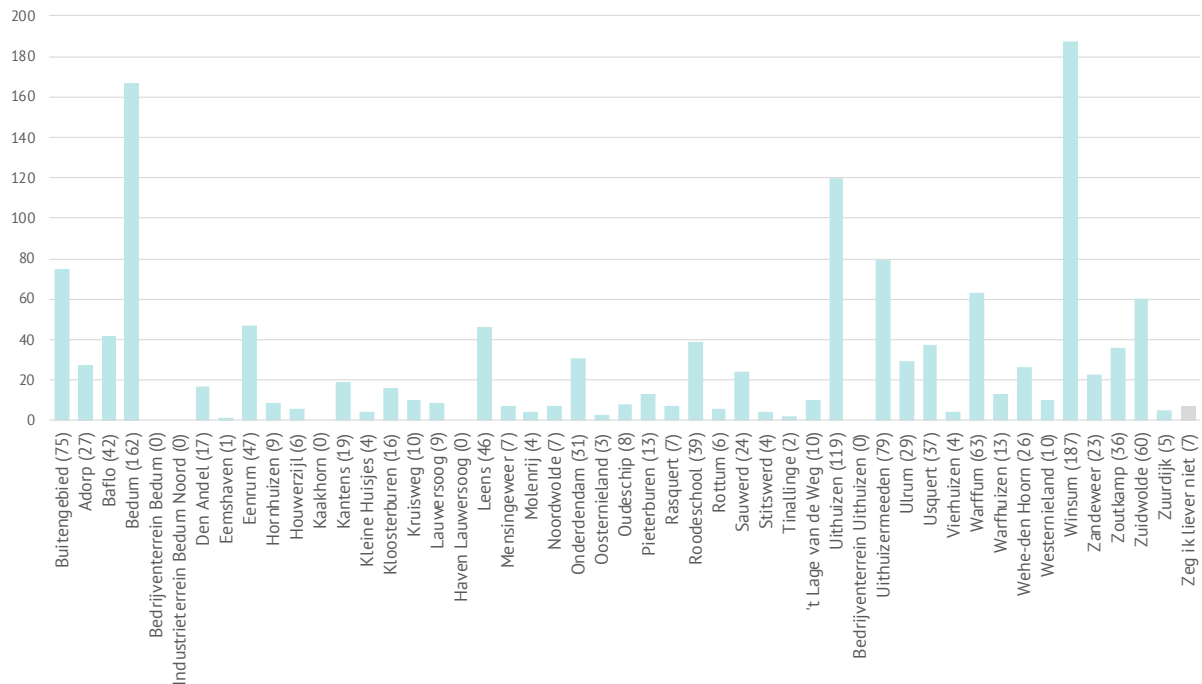
10% Huurhuis
89% Koophuis
1% Anders, namelijk:

O.b.v. 1353 respondenten

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1B*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2B*.

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die aangaven 'inwoner van Het Hogeland' of 'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland' te zijn.

Woonplaats

O.b.v. 1353 respondenten

Zie *Bijlage 1A* of *Bijlage 2A* voor een procentueel overzicht van het aantal respondenten per woonplaats en, waar van toepassing, ingedeeld per wijk.

Op basis van de ingevulde woonplaats zijn de respondenten die aangaven 'inwoner van Het Hogeland' of 'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland' te zijn ('inwoners') ingedeeld in categorieën. Er is een 'groot-klein'-onderscheid gemaakt, en een 'noord-zuid'-onderscheid. Zie onderstaande tabellen voor een overzicht van deze indeling.

Groot	Klein	Niet gecategoriseerd
Bedum	Adorp	Buitengebied
- Oosterheerd	Baflo	Bedrijventerrein Bedum*
- Ter Laan	Den Aniel	Industrieterrein Bedum Noord*
- Zuid	Eenrum	Eemshaven
- Bedum	Hornhuizen	Haven Lauwersoog*
- Oud Bedum	Houwerzijl	Bedrijventerrein Uithuizen*
Uithuizen	Kaakhorn*	Zeg ik liever niet
- Centrum	Kantens	
- De Zuidhoek	Kleine Huisjes	
- Havenweg	Kloosterburen	
- Noord	Kruisweg	
Uithuizermeeden	Lauwersoog	
- Zuid	Leens	
- Noord	Mensingeweer	
- Hefswal	Molenrij	
Winsum	Noordwolde	
- Potmaar	Onderdendam	
- De Brake	Oosternieland	
- Obergum	Oudeschip	
- Ripperda	Pieterburen	
- Bellingweer	Rasquert	
- Lombok/Munster	Roodeschool	
	Rottum	
	Sauwerd	
	Stitswerd	
	Tinallinge	
	't Lage van de Weg	
	Ulrum	
	Usquert	
	Vierhuizen	
	Warffum	
	Warfhuizen	
	Wehe-den Hoorn	
	Westernieland	
	Zandweer	
	Zoutkamp	
	Zuidwolde	
	Zuurdijk	
547 respondenten	723 respondenten	83 respondenten

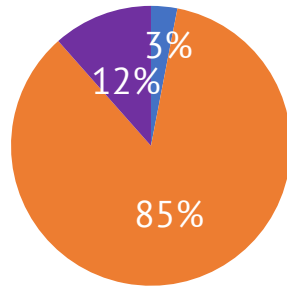
* geen respondenten in deze woonplaats / dit gebied

Noord	Zuid	Niet gecategoriseerd
Baflo	Adorp	Buitengebied
Den Andel	Bedum	Zeg ik liever niet
Eenrum	- Oosterheerd	
Eemshaven	- Ter Laan	
Haven Lauwersoog*	- Zuid	
Hornhuizen	- Bedum	
Houwerzijl	- Oud Bedum	
Kaakhorn*	- Bedr.terrein Bedum*	
Kantens	- In.terrein Bedum Noord*	
Kleine Huisjes	Noordwolde	
Kloosterburen	Onderdendam	
Kruisweg	Sauwerd	
Lauwersoog	Winsum	
Leens	- Potmaar	
Mensingeweer	- De Brake	
Molenrij	- Obergum	
Oosternieland	- Ripperda	
Oudeschip	- Bellingweer	
Pieterburen	- Lombok/Munster	
Rasquert	Zuidwolde	
Roodeschool		
Rottum		
Stitswerd		
Tinallinge		
't Lage van de Weg		
Uithuizen		
- Bedr.terrein Uithuizen*		
- Centrum		
- De Zuidhoek		
- Havenweg		
- Noord		
Uithuizermeeden		
- Zuid		
- Noord		
- Hefswal		
Ulrum		
Usquert		
Vierhuizen		
Warffum		
Warfhuizen		
Wehe-den Hoorn		
Westernieland		
Zandweer		
Zoutkamp		
Zuurdijk		
773 respondenten	498 respondenten	82 respondenten

* geen respondenten in deze woonplaats / dit gebied

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die aangaven 'inwoner van Het Hogeland' of 'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland' te zijn.

Heeft u al eerder gehoord over de overstap naar het wonen zonder aardgas (aardgasvrij wonen)?

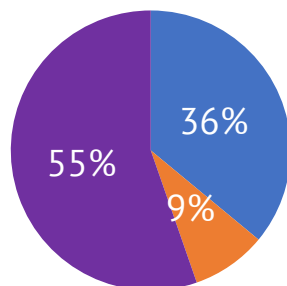
- 3%** Ja en ik woon al aardgasvrij
- 85%** Ja, maar ik woon (nog) niet aardgasvrij
- 12%** Nee

O.b.v. 1353 respondenten

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Ja, en ik woon al aardgasvrij	3%	3%	3%	3%
Ja, maar ik woon (nog) niet aardgasvrij	83%	88%	85%	86%
Nee	14%	9%	12%	10%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die aangaven 'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland' of 'geen inwoner van, maar wel ondernemer binnen Het Hogeland' te zijn.

Maakt u gebruik van een bedrijfsgebouw?

- 36%** Ja, ik ben de eigenaar van dit bedrijfsgebouw
- 9%** Ja, ik huur dit bedrijfsgebouw
- 55%** Nee

O.b.v. 150 respondenten

Zie *Bijlage 1A* of *Bijlage 2A* voor een overzicht van de locatie van het bedrijfsgebouw en, waar van toepassing, ingedeeld per wijk.

Op basis van voorgaande vragen wordt in het restant van dit rapport een onderscheid gemaakt in twee groepen:

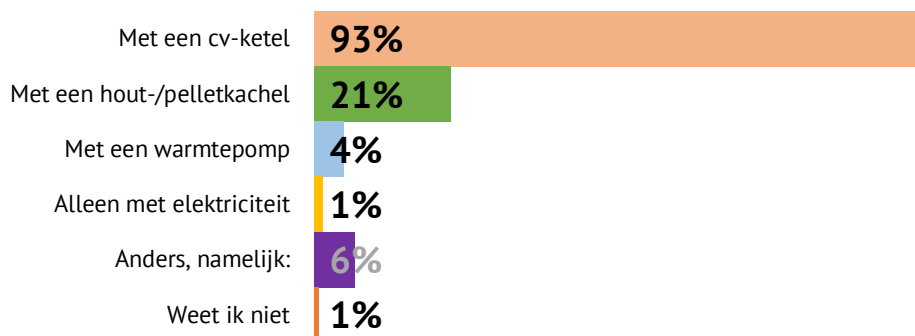
- **Inwoners:** respondenten die aangaven *'inwoner van Het Hogeland'* of *'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland'* te zijn.
- **Ondernemers met een bedrijfsgebouw:** respondenten die aangaven *'zowel inwoner van als ondernemer binnen Het Hogeland'* of *'geen inwoner van, maar wel ondernemer binnen Het Hogeland'* te zijn, én die aangeven een bedrijfsgebouw te bezitten dan wel te huren.

4. Situatie

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Op welke manier verwarmt u uw huis nu?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

O.b.v. 1343 respondenten (1690 antwoorden)

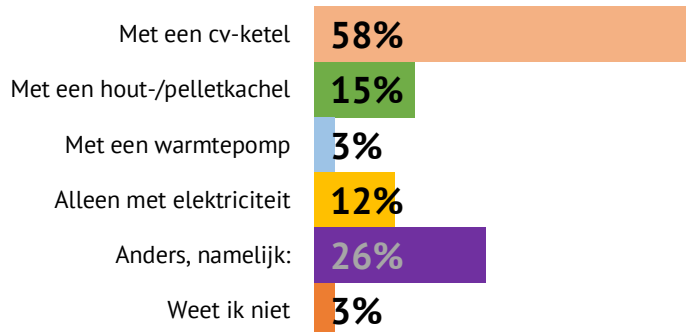
Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1C*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2C*.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Met een cv-ketel	94%	92%	93%	93%
Met een hout-/pelletkachel	17%	22%	19%	22%
Met een warmtepomp	4%	4%	5%	4%
Alleen met elektriciteit	1%	1%	1%	2%
Anders, namelijk:	4%	7%	7%	5%
Weet ik niet	0,4%	0,4%	0,3%	0,6%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw** binnen de gemeente Het Hogeland.

Op welke manier verwarmt u uw bedrijfsgebouw nu?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

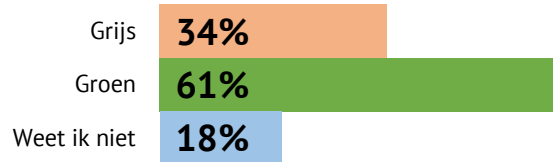
O.b.v. 66 respondenten (77 antwoorden)

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1C*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2C*.

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **inwoners** van de gemeente Het Hogeland.

Wat voor energie gebruikt u nu om uw huis te verwarmen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

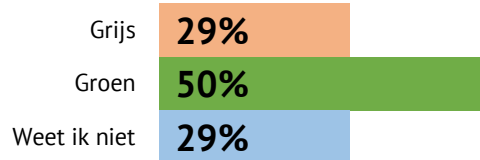
O.b.v. 1334 respondenten (1508 antwoorden)

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Grijs	33%	33%	34%	33%
Groen	58%	62%	60%	62%
Weet ik niet	18%	19%	19%	18%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw** binnen de gemeente Het Hogeland.

Wat voor energie gebruikt u voor uw bedrijfsgebouw?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

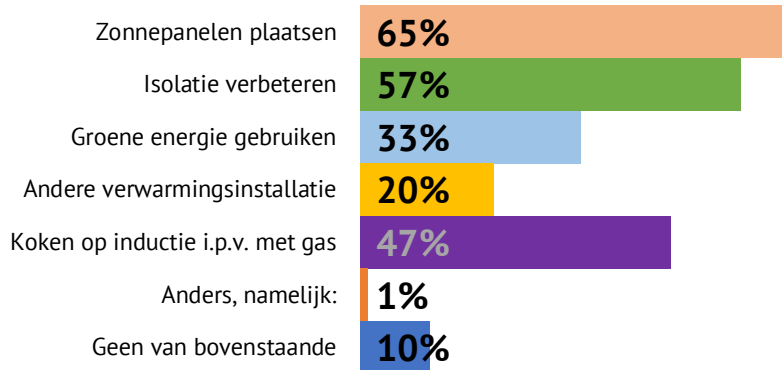

O.b.v. 66 respondenten (71 antwoorden)

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Welke maatregelen om uw huis te verduurzamen heeft u al genomen, of bent u van plan binnen 5 jaar te nemen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

O.b.v. 1330 respondenten (3114 antwoorden)

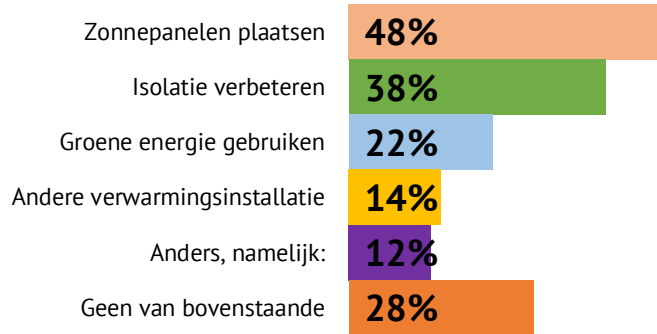
Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1C*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2C*.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Zonnepanelen plaatsen	68%	63%	63%	68%
Isolatie verbeteren	52%	61%	58%	56%
Groene energie gebruiken	32%	34%	31%	36%
Andere verwarmingsinstallatie	20%	20%	20%	20%
Koken op inductie i.p.v. met gas	49%	45%	45%	49%
Anders, namelijk:	6%	9%	9%	5%
Geen van bovenstaande	11%	9%	11%	10%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw** binnen de gemeente Het Hogeland.

Welke maatregelen om uw bedrijfsgebouw te verduurzamen heeft u al genomen, of bent u van plan binnen 5 jaar te nemen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

O.b.v. 65 respondenten (105 antwoorden)

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1C*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2C*.

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Ik weet voldoende over de mogelijkheden om mijn huis aardgasvrij te maken.

Antwoordopties: *Helemaal oneens / Oneens / Neutraal / Eens / Helemaal eens*

Op basis van 1327 respondenten

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Helemaal oneens	14%	12%	13%	12%
Oneens	32%	30%	28%	34%
Neutraal	30%	33%	33%	30%
Eens	16%	16%	17%	15%
Helemaal eens	7%	8%	8%	8%
Gemiddeld:	2,71/5	2,79/5	2,77/5	2,72/5

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *ondernemers met een bedrijfsgebouw* binnen de gemeente Het Hogeland.

Ik weet voldoende over de mogelijkheden om mijn bedrijfsgebouw aardgasvrij te maken.

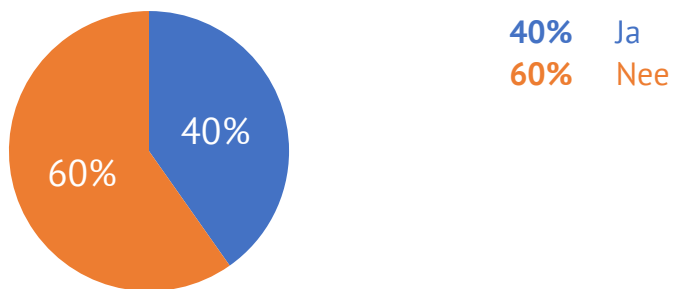

Antwoordopties: *Helemaal oneens / Oneens / Neutraal / Eens / Helemaal eens*

Op basis van 65 respondenten

Onderstaande vraag is aan *alle respondenten* voorgelegd.

Bent u bekend met het energieloket?

O.b.v. 1320 respondenten

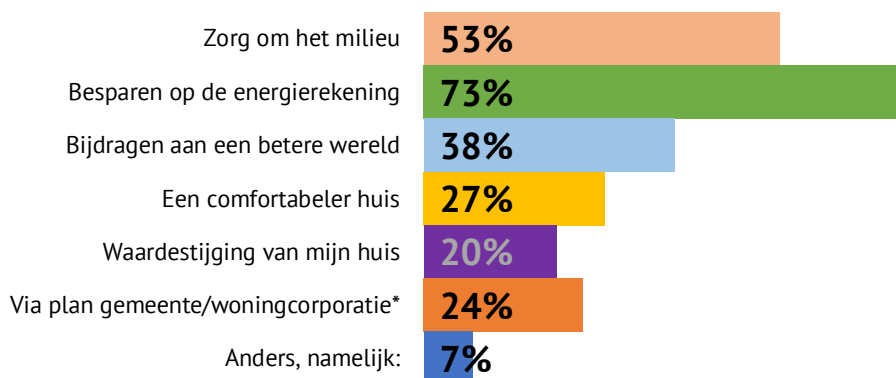
	Groot	Klein	Noord	Zuid
Ja	39%	40%	39%	42%
Nee	61%	60%	61%	58%

5. Redenen

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Wat zou(den) voor u de belangrijkste reden(en) zijn om wel aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw huis?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 1297 respondenten (3143 antwoorden)

* Volledige antwoordoptie: 'Via een plan van gemeente of woningcorporatie meedoen met de rest van de straat/wijk'

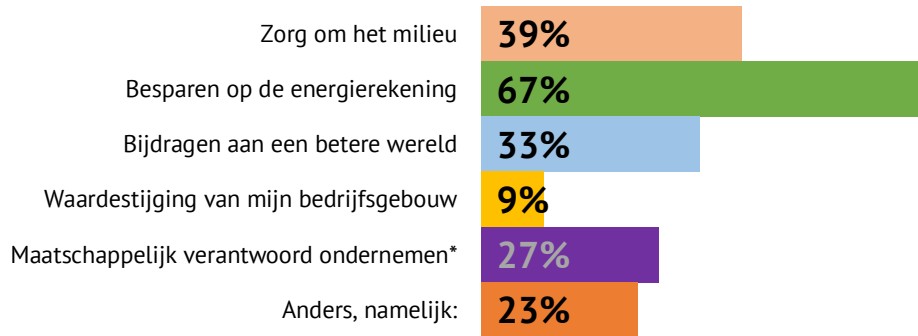
Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1D*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2D*.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Zorg om het milieu	51%	55%	51%	58%
Besparen op de energierekening	73%	71%	74%	71%
Bijdragen aan een betere wereld	34%	40%	37%	39%
Een comfortabeler huis	26%	27%	29%	24%
Waardestijging van mijn huis	23%	19%	23%	17%
Via een plan van gemeente/woningcorporatie	28%	22%	22%	29%
Anders, namelijk:	6%	7%	6%	7%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw** binnen de gemeente Het Hogeland.

Wat zou(den) voor u de belangrijkste reden(en) zijn om wel aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw bedrijfsgebouw?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 64 respondenten (127 antwoorden)

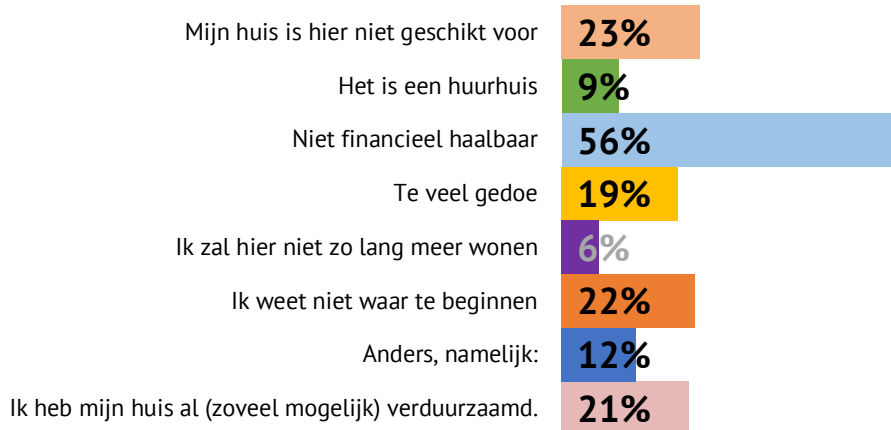
* Volledige antwoordoptie: 'Belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen'

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1D*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2D*.

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Wat is/zijn voor u de belangrijkste reden(en) om uw huis niet aardgasvrij te maken?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 1298 respondenten (2184 antwoorden)

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1D*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2D*.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Mijn huis is hier niet geschikt voor	20%	24%	22%	23%
Het is een huurhuis	9%	9%	11%	6%
Niet financieel haalbaar	54%	58%	57%	56%
Te veel gedoe	20%	20%	17%	23%
Ik zal hier niet zo lang meer wonen	6%	6%	5%	8%
Ik weet niet waar te beginnen	23%	21%	20%	25%
Anders, namelijk:	13%	11%	11%	13%
Ik heb mijn huis al (zoveel mogelijk) verduurzaamd	22%	22%	21%	20%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw binnen de gemeente Het Hogeland.**

Wat is/zijn voor u de belangrijkste reden(en) om uw bedrijfsgebouw niet aardgasvrij te maken??

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 64 respondenten (82 antwoorden)

* Volledige antwoordoptie: 'Ik heb mijn bedrijfsgebouw al (zoveel mogelijk) verduurzaamd.'

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1D*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2D*.

6. Zorgen

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar aardgasvrij wonen?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 1280 respondenten (3112 antwoorden)

* Volledige antwoordopties:

- 'Of aardgasvrij wonen niet veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp).'
- 'Of het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om mijn huis.'
- 'Of ik wel zelf keuzes kan maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.'
- 'Of ik wel zelf kan beslissen of ik wel of niet wil overstappen.'
- 'Of de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.'

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1E*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2E*.

Zie de volgende pagina voor een overzicht van het onderscheid tussen 'groot' en 'klein', en 'noord' en 'zuid'.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Of de overstap niet heel erg veel geregeld is.	12%	13%	12%	14%
Of de kosten niet erg hoog zullen zijn.	66%	72%	69%	69%
Of ik de investering terug kan verdienen.	30%	30%	31%	28%
Of de oplossing wel echt goed is voor het milieu.	15%	19%	18%	16%
Of ik mijn huis wel comfortabel warm kan krijgen.	32%	32%	31%	34%
Of aardgasvrij wonen niet veel overlast geeft.	28%	25%	26%	26%
Of het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt.	17%	12%	12%	17%
Of ik wel zelf keuzes kan maken in uitvoering overstap.	15%	13%	12%	16%
Of ik wel zelf kan beslissen of ik wil overstappen.	17%	14%	14%	16%
Of de werkzaamheden niet veel rommel geven.	1%	1%	1%	1%
Anders, namelijk:	7%	8%	8%	7%
Geen van bovenstaande.	6%	5%	6%	5%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw binnen de gemeente Het Hogeland.**

Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar een aardgasvrij bedrijfsgebouw?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 63 respondenten (122 antwoorden)

* Volledige antwoordopties:

- 'Of ik mijn bedrijfsgebouw wel comfortabel warm kan krijgen'
- 'Of aardgasvrij werken niet veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp).'
- 'Of het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om mijn bedrijfsgebouw.'
- 'Of ik wel zelf keuzes kan maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.'
- 'Of ik wel zelf kan beslissen of ik wel of niet wil overstappen.'
- 'Of de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.'

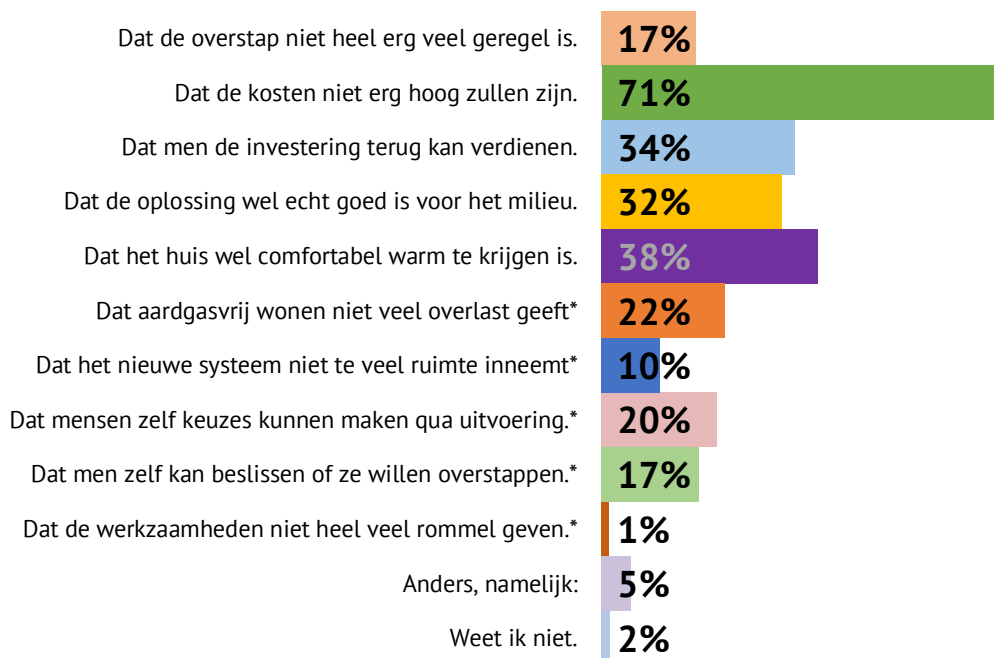
Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1E*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2E*.

7. De eerste stap

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **inwoners** van de gemeente Het Hogeland.

Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van huizen?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 1254 respondenten (3358 antwoorden)

* Volledige antwoordopties:

- 'Dat aardgasvrij wonen niet te veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp)'
- 'Dat het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om het huis.'
- 'Dat mensen zelf keuzes kunnen maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.'
- 'Dat mensen zelf kunnen beslissen of men wel of niet wil overstappen.'
- 'Dat de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.'

Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1F*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2F*.

Zie de volgende pagina voor een overzicht van het onderscheid tussen 'groot' en 'klein', en 'noord' en 'zuid'.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Dat de overstap niet erg veel geregeld is.	18%	16%	16%	18%
Dat de kosten niet erg hoog zullen zijn.	69%	73%	72%	71%
Dat men de investering terug kan verdienen.	33%	35%	36%	31%
Dat de oplossing wel echt goed is voor het milieu.	28%	34%	32%	31%
Dat het huis wel comfortabel warm te krijgen is.	39%	37%	38%	37%
Dat aardgasvrij wonen niet veel overlast geeft.	22%	23%	21%	24%
Dat het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt.	13%	8%	10%	11%
Dat mensen zelf keuzes kunnen maken qua uitvoering.	21%	20%	19%	22%
Dat men zelf kan beslissen of ze willen overstappen.	18%	17%	18%	16%
Dat de werkzaamheden niet heel veel rommel geven.	2%	1%	1%	2%
Anders, namelijk:	6%	4%	5%	5%
Weet ik niet.	2%	1%	1%	2%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw binnen de gemeente Het Hogeland.**

Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van bedrijfsgebouwen?

U kunt maximaal 3 antwoorden selecteren.

O.b.v. 60 respondenten (137 antwoorden)

* Volledige antwoordopties:

- 'Dat het bedrijfsgebouw wel comfortabel warm te krijgen is.'
- 'Dat aardgasvrij werken niet te veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp).'
- 'Dat het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om het bedrijfsgebouw.'
- 'Dat mensen zelf keuzes kunnen maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.'
- 'Dat mensen zelf kunnen beslissen of men wel of niet wil overstappen.'
- 'Dat de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.'

Zie voor een volledig overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 2F.*

Belang (weging)

Voorgaande vragen over de punten waar respondenten zich het meeste zorgen over maken en waar volgens respondenten het eerst op gelet moet worden bij het aardgasvrij maken van huizen/bedrijfsgebouwen zijn 'gewogen'. Dat wil zeggen dat de percentages van de gelijke antwoordopties gedeeld zijn door 100 en vervolgens met elkaar zijn vermenigvuldigd. Hieruit volgt een score tussen 0 en 1. Deze score geeft een indicatie van hoe belangrijk de verschillende punten worden gevonden. Hoe hoger deze score, hoe belangrijker het wordt gevonden. De uitkomsten van deze weging worden in de tabellen hieronder getoond.

Inwoners:

'Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar aardgasvrij wonen?' X 'Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van huizen?'

Antwoordoptie	Groot	Klein	Noord	Zuid	Totaal
Dat de overstap niet heel erg veel geregeld is.	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
Dat de kosten niet erg hoog zullen zijn.	0,46	0,53	0,50	0,49	0,48
Dat men de investering terug kan verdienen.	0,10	0,10	0,11	0,09	0,10
Dat de oplossing wel echt goed is voor het milieu.	0,04	0,06	0,06	0,05	0,06
Dat het huis wel comfortabel warm te krijgen is.	0,13	0,12	0,12	0,13	0,12
Dat aardgasvrij wonen niet te veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp)	0,06	0,06	0,05	0,06	0,06
Dat het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om het huis.	0,02	0,01	0,01	0,02	0,01
Dat mensen zelf keuzes kunnen maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.	0,03	0,03	0,02	0,04	0,03
Dat mensen zelf kunnen beslissen of men wel of niet wil overstappen.	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03
Dat de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ondernemers met een bedrijfsgebouw:

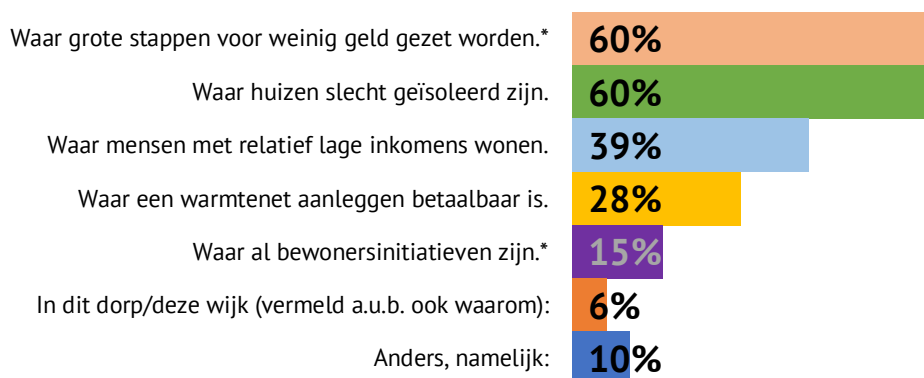
'Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar een aardgasvrij bedrijfsgebouw?' X 'Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van bedrijfsgebouwen?'

Antwoordoptie	Totaal
Dat de overstap niet heel erg veel geregeld is.	0,03
Dat de kosten niet erg hoog zullen zijn.	0,24
Dat men de investering terug kan verdienen.	0,20
Dat de oplossing wel echt goed is voor het milieu.	0,04
Dat het bedrijfsgebouw wel comfortabel warm te krijgen is.	0,04
Dat aardgasvrij werken niet te veel overlast geeft (bv geluid warmtepomp)	0,00
Dat het nieuwe systeem niet te veel ruimte inneemt, in of om het bedrijfsgebouw.	0,00
Dat mensen zelf keuzes kunnen maken in hoe de overstap wordt uitgevoerd.	0,01
Dat mensen zelf kunnen beslissen of men wel of niet wil overstappen.	0,01
Dat de werkzaamheden niet heel veel rommel in de buurt geven, bijvoorbeeld opengebroken straten.	0,00

Onderstaande vraag is aan *alle respondenten* voorgelegd.

In het hele land wordt begonnen met aardgasvrij maken van dorpen en wijken. In Het Hogeland willen we dat ook doen. Wij vinden het belangrijk dat samen met bewoners te doen. In welke dorpen of wijken vindt u dat we moeten beginnen? In dorpen of wijken...?

U kunt maximaal 3 antwoorden kiezen.

O.b.v. 1255 respondenten (2737 antwoorden)

* Volledige antwoordopties:

- 'Waar grote stappen kunnen worden gezet voor relatief weinig geld.'
- 'Waar al bewonersinitiatieven voor energiebesparing zijn.'

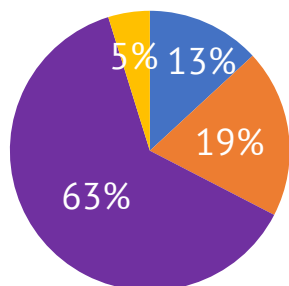
Zie voor een geclusterd overzicht van de antwoorden die men invulde bij 'Anders, namelijk:' *Bijlage 1F*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2F*.

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Waar grote stappen voor weinig geld gezet worden.	63%	61%	60%	65%
Waar huizen slecht geïsoleerd zijn.	59%	61%	62%	58%
Waar mensen met relatief lage inkomens wonen.	37%	41%	41%	37%
Waar een warmtenet aanleggen betaalbaar is.	30%	27%	26%	31%
Waar al bewonersinitiatieven zijn.	14%	16%	15%	15%
In dit dorp/deze wijk (vermeld a.u.b. ook waarom):	4%	7%	6%	5%
Anders, namelijk:	11%	8%	8%	11%

8. Energiecoöperatie

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Is er een energiecoöperatie in uw dorp?

13% Ja, namelijk:
19% Nee
63% Weet ik niet
5% Ik weet niet wat een energiecoöperatie is

O.b.v. 1249 respondenten

Zie *Bijlage 2G* voor de antwoorden die men invulde bij 'Ja, namelijk:' (gecategoriseerd per woonplaats).

	Groot	Klein	Noord	Zuid
Ja, namelijk:	9%	16%	12%	14%
Nee	8%	26%	38%	4%
Weet ik niet	76%	54%	87%	46%
Ik weet niet wat een energiecorporatie is	6%	4%	7%	3%

Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan *inwoners* van de gemeente Het Hogeland.

Welke vereniging in uw dorp/wijk zou hierbij betrokken moeten worden? En waarom?

Zie *Bijlage 2G* voor de 341 antwoorden op deze vraag (gecategoriseerd per woonplaats).

9. Slotvragen

*Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **inwoners** van de gemeente Het Hogeland.*

Heeft u zelf nog vragen over het aardgasvrij verwarmen van uw huis? Of heeft u andere vragen over zaken die te maken hebben met het energiezuinig of duurzaam maken van uw huis? Dan kunt u deze hieronder kwijt.

Zie voor een geclusterd overzicht van de 400 antwoorden die men hier invulde *Bijlage 1H*. Zie voor een volledig overzicht van deze antwoorden *Bijlage 2H*.

*Onderstaande vraag is alleen voorgelegd aan **ondernemers met een bedrijfsgebouw** binnen de gemeente Het Hogeland.*

Heeft u zelf nog vragen over het aardgasvrij verwarmen van uw bedrijfsgebouw? Of heeft u andere vragen over zaken die te maken hebben met het energiezuinig of duurzaam maken van uw bedrijfsgebouw? Dan kunt u deze hieronder kwijt.

Zie *Bijlage 2H* voor de 6 antwoorden op deze vraag.